

Poštnina plačana v gotovini.

KONJEREJEC

GLASILO KONJEREJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBORSKO OBLAST

Dopise, naročila in reklamacije je pošiljati: Konjerejskemu društvu za Marib. oblast, Ivanjkovci

„Konjerejec“ izhaja 6krat letno

Člani društva sprejemajo list brezplačno. Naročnina letno 20 Din. Cenik inseratov na zahtevo

Štev. 5.

Maribor, dne 15. septembra 1925.

Letnik I.

Konjske tekme.

Upravnik državne žrebčarne povdarja v prvi številki »Konjerejca«, da prevladuje povsod naziranje, da se naj odgaja prvovrsten konjski material. To pospeševati naj bo naloga in dolžnost konjerejskih društev, jedno izmed sredstev so tekme. Zato nekoliko o njih.

V vsem je, koliko poznam razmere v mariborski oblasti, posebno v zapadni polovici Slovenskih gorc in deloma v Prekmurju konjereja precej pasiven posej. Vzrok tiči po mojem mnenju v tem, ker še naš seljak ne računa dovolj vrednosti svojega dela in ne pozna pravnega in rentabilnega izkoriščanja svojih pridelkov. Samo en primer, ki sem ga videl in kritiziral napram lastniku. V hlevu stoji po zimi po dvoje kobil in troje kravic. Krave so mršave, poklada se jim mešanica od koruzne in druge slame in polovice otave, kobile so pa debele, z okroglimi križi ter dobivajo najboljšo seno. Te stojijo celo zimo v hlevu brez dela, kravice dajejo pičlo množino mleka. Posesnik meni, da mu krmo pokladano konjem, mora nadoknaditi lepo žrebe. Pri takojšnjem improviziranem računanju ustanoviva s posestnikom, da je sam napačno kalkuliral; računal je izkupiček za žrebe kot čist dohodek. Takšnih slučajev je devet desetih. Tu se da od pomoči edino na ta način ali vsaj zboljšati, da se poviša cena žrebetom in to spet popolnoma pravilno tedaj, ako se odgaja samo prvovrsten material. Za prvovrstnost je najbolje spričevalo pridobljeno na izpitih ali na tekmah.

Vrednost tekem za dirkača je znana našim konjerejskim krogom ljutomerskih kasačev. Tu že igra športna izpodbuda jako važno vlogo. Poskusno oranje, ki sem ga videl pri ljutomerski tekmi, se izvrši površno. Vidi se, ali vsaj videl sem na vsej dirki, da je ta stvar manj važna pri čeli prireditvi. Važnejša pa je gotovo, ako se gleda na tekme s stališča poljoprivredne vrednosti konja.

Čehi so s svojimi prvimi poskusi, da se uvedejo tekme gospodarskih oziroma kmetskih konj, v Pardubicah, v Opavi in Svobodnih Dvořih uspeli. Veterinarji v svojem glasilu za stočare (živinorejce) sedaj razpravljajo o umestnosti oziroma o spopolnjevanju sistema.

Profesor Hruža, znan stočar na Veterinarski visoki šoli v Brnu, se nagiblje k sistemu izpita kmetskih konj, medtem ko drugi zametavajo strožji sistem in priporočajo način, ki ugaja gledalcem in je spojen tudi z zabavnozanimivim delom. Za primer navajam Hružova pravila za tekme ali izpite.

1. Namen. Presoja konj za poljedelstvo iz stališča njihove izvršljivosti (usposobljenosti) oziraje se na plemensko vrednost.

2. Prireditelj. Izpite lahko prirede društva (udruženja), ki obstoje na podlagi uradno priznanih pravil in katerih namen je pospeševanje konjereje. Razven tega je predpogoj, da se dotična društva podvržejo začasnim predpisom o izpitih za usposobljenost poljedeljskih konj, izdanim po Jahalnem

klubu v Brnu v sporazumu z moravskim poljedeljskim svetom v Brnu.

3. Zbor sodnikov. Zbor sodnikov sestavlja 5 članov, izmed katerih imenuje po jednega Jahalni klub v Brnu, moravski poljedeljski svet v Brnu in deželna zveza konjerejskih društev v Brnu, a dva imenuje krajevno društvo, ki prireja izpite.

Zbor sodnikov predstavlja najvišjo in nepreklicno instanco pri izpitih in njegovim naredbam se mora vsaki udeležnik brezpogojno pokoriti. Zbor sodnikov ima neomejeno pravo storiti vse odločitve pri izpitih in v potrebi spremembe, ki jih smatra za primerne krajevnim razmeram. Zboru sodnikov mora biti v pomoč redateljska komisija. Funkcionarje za to komisijo predlaga krajevno društvo poljedeljskemu svetu in Jahalnemu klubu na odobrenje.

4. Tekmujoči konji. Konkurrirati smejo 3letni in starejši konji gotove reje (ali toplo- ali mrzlokrvne) in to iz okraja (okoliša), v katerem se vrši premovanje in sosednjega. Nadalje kobile, ki jih priglasitelj poseduje najmanj 3 mesece pred izpitom in konji (skoplenci) lastne reje. Pri vožnji z zaprekami v teku (kasu) lahko tekmujejo tudi žrebci plemenjaki.

5. Nagrade. Pri vsakem izpitu je treba dokazati pokolenje tekmujočih konj, po možnosti vsaj po očetu. Praviloma imajo v prvi vrsti pravico do nagrade konji, katerih pokolenje je dokazano zboru sodnikov z uradnimi listinami.

6. Pri izpitu se presoja:	najvišje število točk
a) Vnanost konja. Zdravstveno stanje	10+15
b) Usposobljenost konja (čas, izvežbanost, obvladalnost)	20+5+5
c) Plemenska vrednost (dosedanje uveljavljanje v reji)	15+15
d) Osedlanje (zapreženje) in podkovanje	5+5
e) Spretnost jezdeca (voznika)	5
	<hr/>
	100

Kot vozniki se lahko udeleže praktični poljedelci, njihovi sinovi ali namestniki.

Oprava voznikov je praznična obleka, za jezdece škornji ali usnjate kamaše brez ostrog. Pri vožnji je predpisan bič v roki, pri jahanju palica za jahalce.

7. Prijava. Prijava se ima vsaka izvršiti pismeno pri prirejevalnem društvu. Prijavlja posestnik ali njegov namestnik.

8. Normalne vrste izpitov so:

- Jahanje na osedlanem konju v koraku;
  - jahanje na osedlanem konju v teku (kasu);
  - vožnja z zaprekami v teku;
  - vožnja na daljavo.
- Razven tega se dopušča:
- Jahanje na osedlanem konju v diru (galop);
  - tekme v vožnji v teku;
  - izpit v tovorni vožnji.

9. Propozicije. Jahanje v koraku. Dolžina najmanje 500 m. Pohod v teku ali v diru je pogreška.

Jahanje v teku. Dolžina najmanje 1000 m. Prehod v korak ali dir je pogrešen.

Vožnja z zaprekami v teku. Dopusča se samo dvovprega. Tekmovati smejo tudi plemenjaki. Skupno zapreganje konj raznih lastnikov je dovoljeno, prijavljen pa mora biti glavni prijavitelj.

Konji so zapreženi v voziček z vprego udomačeno v dotičnem okolišu.

Voziček je obtežen razven z voznikom še z jednim pomočnikom.

Normalne zapreke so: a) vrata, b) ulica, c) vožnja med dvema vozoma, d) oster ovinek, e) slepa ulica, f) zaščitni kamni. Vrata, ulica, oster ovinek in slepa ulica so napravljene od sten iz desek ali protja ali samo iz ograjnih brun. Širina vrat in med vozovi znaša 2 metra, pri ostalih zaprekah 4 m največ. Proga je označena z zastavicami. Bele zastavice so pri vožnji zmiraj na desni strani.

Pogrešen je nepravilen hod (korak ali dir), udarjanje na zapreke ali zastavičin kolec, podiranje zaprek ali izogibanje.

Vožnja na daljavo se vrši najmanje na 5 km. Hod se vrši ali v koraku ali v teku, primerno terenu; dir je pogrešen. Vožnjo spremlja zaupnik, ki se vozi poleg voznika.

Pri presojanju se polaga posebna važnost na stanje konj po odbitju tekmovalnega dela. Normalni čas je ta, ki ga je rabila najbolja vprega. Daljši čas je napaka.

Jahanje na osedlanem konju v teku. Najdaljša proga 1600 m. Jezdi se v kasu na osedlanem konju. Prehod v korak ali dir je napaka.

Vozna tekma v teku. Tekmujejo dvovprega. Tekmujejo lahko tudi plemenski žrebci. Sovprega konj raznih posestnikov je dovoljena, vendar mora biti naveden glavni prijavitelj. Konji so zapreženi v koleselj z vprego dotičnega kraja. Na koleslju se vozi razven voznika tudi pomočnik. Daljva proge je 2000 m.

Izpit (skušnja) v težkem tovoru. Voz se tehta s tovorom. Priporoča se uporaba redno preskušene merila sile (teže).

Deželni svet odloči sporazumno z Jahalnim klubom v Brnu na predlog krajevnega društva, katere vrste izpitov je treba kot dožnje in primerne kraju izvršiti.

Zmagovalcem v posameznih vrstah tekem v zadnjih dveh letih se naložijo oteženja po sklepu zbora sodnikov. Priglasitelj je dolžan zmage pri prijavitelju jasno prijaviti.

Prijave k izpitom (tekman) usposobljenosti se ima vršiti pri prirejevalni korporaciji _____ pismeno na naslov _____ do dne _____ 192_____ ure do(po)poldne ali pa se dopušča ev. pri startu.

—o—

Hrúza sam pravi na koncu, da je sestavil ta pravila samo kot primer. Kot takšen sem ga tudi prevedel iz »Praktický Chovatel«. Lahko se jih izpopolni, skrajša, prikroji krajevnim razmeram, potrebam in plemenu konj samih. Po mojem mišljenju bilo bi dobro pripuščati na tekme lahke in težke konje v jednaki meri, da bi na primerih videli konjerejci razliko in se s tem privedli k samostalnemu presojanju in izboru plemena. Posebno imam v misli vožnjo v tovoru ali ev. oranje. Ako v ravnini lažji polukrvi konj lahko vrši iste posle, kot težki mrzlokrvni, je vsekakor bolje, da se redi lahko plemo, ki je posebno potrebno za hitrejše vožnje v koleslju in mnogo prikladnejše, ker vendar ne porabi toliko krme in je v celni manje omehkuženo.

Kdo bi prirejal tekme ali izpite? Mislim, da vsekakor podružnice v prvi vrsti. Te imajo ali vsaj morajo imeti za organizacijo sposobne pojedine funkcionare. K tekman bi se naj v početku pripuščali slobodno vsi posestniki konj tako, da bi nečlani imeli plačati večjo pristojbino nego člani. S tem bi se razširil tudi smisel za organizacijo. Podružnice bi bile izbirna mesta prvega reda. Zmagovalci pri posameznih podružnicah bi bili dolžni udeležiti se tekme Konjerejskega društva, ki bi bila klasični inštanca za celo oblast. Tako bi se polagoma dobil pregled o kakovosti materiala konjerejcev. Društvo samo bi s tem stalo tudi za interesente-kupce neka dobro informirana centrala.

Obenem, ako bi se uvedle skušnje ali tekme, bi se moglo reorganizirati sistem premovanja, ki bi se naj omejilo samo na naraščaj, ki se še ne uprablja za delo, v zvezi z matkami, ki dojijo.

S temi prireditvami, ki bi naj bile spojene z malimi zmernimi kmetjskimi veselicami po tekmi, bi se naj spojil tudi podučni del, recimo kurz ali predavanje o negi i. t. d. v zvezi s praktičnimi demonstracijami. Treba se je izogibati samih teoretičnih pridig. Pri tem bi prišla v poštev prva pomoč in direktno šole za vožnjo. Ne malo, oziroma mnogo poljoprivrednih konj, predčasno odpove službo, ker so oboleli na nogah ali dihalnem aparatu kot posledicah nepravilnega ravnanja med vožnjo in delom oziroma izza tega. Redko sem videl kmečke voznike voziti v teku z napetimi vajeti, kar je osobito važno, ako cesta pada. Odpadje bi počasi jednostavne vajeti pri hitrejših vožnjah in bi se znale dvojne pravilno uporabljati po devizi, da ima kočijaž med tekem konjeve noge, oziroma njihovo zdravje v vajetih.

Še bolje bi bilo, ako bi se uvedle predtekme v manjših okoliših, n. pr. v eni večji vasi sami ali v dveh manjših skupno, na katere bi morali priti tudi podružnični funkcionarji. Tu bi naj bila največja sloboda glede pripusta k skušnji in tu bi se naj podučevalo na primerih. Na to poslednjo misel so me privedle stave, ki se mnogokrat dogajajo med pojednimi posestniki, ki vodijo do tekem v najenostavnejših oblikah in ki so pa bolj produkt slučajnosti. Smisla po mojem mnenju ne manjka, treba ga je samo izkoristiti, organizirati in smoteno izvesti.

Ako bi se skušnje ali tekme za poljoprivredne konje udomačile, ne bi imeli koristi samo zmagovalci, odnosno posamezni rejni okoliši, nego vse gospodarstvo. Na podučnih sestankih predtekem posebno bi se na podlagi preračunavanj uverili mnogi konjerejci, ki producirajo konjski material slabše ali slabe kakovosti, da jim je to posel, ki se ne izplača. Opustili bodo konje, posebno če ni kakšne lastne izvanredne potrebe, in se zato obrnili h govodo- in svinjereji, katera grana jim bo gotovo prej dobičkanosna. Celokupna konjereja s tem ne zgubi ničesar, a gospodarstvo pridobi, posebno pa takšni posamezni posestniki. Koliko slučajev sem videl, kjer so slabši konji samo balast za kmetijo. V mnogih slučajih so mi posamezni posestniki tudi priznavali vse to, ali spreobrnilo se niso, ker jih terorizira neopravičen in krivi kmečki ponos, češ da so samo ono veliki kmetje, ki redijo konje. Kriva in škodljiva sila nazorov kmečkega buržujstva! — In mnogo takšnih slučajev poznam iz svojega rodnega kmečkega sveta, kjer je ta ponos in deficitno gospodarjenje konečno uničilo imejitelja. Nasprotno pa so mi znani tudi slučajji, kjer so pojedini večji kmetje tudi opustili iz enakih vzrokov (»mrha mi ne odsluži krme«) konjerejo in prešli k obdelovanju z volji, ki konečno izpodrejeni dajo vsaj lep izkupiček, in kravami, ki davajo stalen dohodek. In v teh slučajih sem videl stalen napredek v gospodarstvu.

Takšna razmišljanja so bila motiv, da sem o tem pisal. Naj se oglase tudi interesiranci sami!

F. I. Z.

Kolo jahača in vozača u Ljutomeru

je, kakor napovedano, slavilo petdesetletnico svojega obstoja dne 15. in 16. avgusta 1925. Takoj uvodoma moramo omeniti, da vreme kolu ni bilo naklonjeno. Lepo vreme 15. avgusta dopoldne se je popoldne spremenilo in dvakratni naliiv je oviral prireditve in zavlekel pričetek dirk. V nedeljo, dne 16. avgusta je deževalo dopoldne, zaradi česar je bila proga silno razmehčana, tako da konji niso dosegli pričakovanih časov. Prireditve je posetilo prvi dan pribl. 2000 ljudi, drugi dan vsled nestalnega vremena samo pribl. 4000.

Uporabnostna preizkušnja kasačev prvi dan dne 15. avgusta se je kot noviteta dokaj dobro obnesla. Videli smo voziti znane naše dirkače kakor Nadino, Pozora, Dragolino i. t. d., naložen gospodarski voz; tudi oranje se je izvršilo gladko. Slika, ki so jo nudili naši rejci v narodni noši, ko so jahali šolsko jahanje, je zadivila celokupno občinstvo, ki se je prepričalo o možnosti vsestranske uporabe kasačev. Tudi eno- in dvovprege so se dobro obnesle.

Nato so rejci v 6 skupinah vodili mimo tribune konje in žrebeta, razstavljene v prostorih žrebarne. Konje, 53 kasačev in 18 polkrvnih je dopoldne ocenila posebna komisija, sestojeca iz članov Konjerejskega društva za mariborsko oblast in Kola jahača in vozača v Ljutomeru. Materijal je bil prvovrsten. Razdelilo se je celotno 71 nagrad. Po daljšem odmoru, povzročinem po nalivu, se je pričela dvovprežna dirka. Vozilo je 7 parov. Doseženi časi so bili še dokaj dobri.

Galopska dirka je izpadla zadovoljivo in je omembe vredno dejstvo, da so bili prijavljeni samo konji kasaškega porekla. Drugi dan, 16. avgust je prinesel dirko naših favoritov Nadine, Koketke i. t. d. Boj za zmago je bil hud in težak na zelo razmehčani progi. Zato tudi doseženi časi ne odgovarjajo kvaliteti konj.

V nato sledeči povorki smo videli naše najboljše konje; v kolikor le-ti ne eksistirajo več ali pa se nahajajo izven mej naše kraljevine, so nosili njihovi rejci primerne napisne table z imenom rejca, imenom konja in njegovim najboljšim časom. Sledili so v povorki konji premirani prvega dne s prvimi nagradami.

Dirka Cven, h kateri so bili pripuščeni konji od 3 do 12 let, se je vsled številčne prijave razdelila v dva oddelka in vsaka dirka zase je bila dokaz zanimanja naših rejcev za preizkušnjo zmožnosti konja.

Enovprežno so bili nato predvedeni državni kasački plemeniti žrebci Juriš, Posilni in Makilko, izmed katerih je stal Juriš preteklo plemenitno dobo na plemenitni postaji na Cvenu. Dvovprega Dragolina—Oran je bila zadovoljiva.

Tri četverovprege so vzbudile splošno zanimanje in pozornost občinstva. Izmed 12 konj jih je bilo 9 ljutomerske kmečke kasačke rejce. Četverovprega višje navedenih držkas. žrebcev in Vardarja je bila vzorna in publika jo je živahno aklamirala. Drugemu oddelku dirke Cven je sledila zopet novost: vozile so dvovprežno žene in hčere naših rejcev. Sigurnost vozačic v narodni noši je bila presenetljiva, slika divna.

Konec prireditve na dirkališču je tvorila dirka seniorjev, v kateri je vozilo pet vozačev, starih 69 do 73 let. Zmagal je najstarejši med njimi, ki je soustanovitelj kola in njega član že petdeset let!

Vsem prireditvam je prisostvoval zastopnik gospoda načelnika za stočarstvo Dr. Mitrovića v ministrstvu poljpri-

vrede i voda, direktor državne ergele Stančić v Zagrebu, g. Miroslav Steinhausz in upravnik državne žrebčarne Selo pri Ljubljani g. živinozdravnik Ignac Šlajpah. Velikega župana mariborske oblasti je zastopal oblastni kmet. referent g. ing. Josip Zidanšek, velikega župana ljubljanske oblasti pa oblastni kmet. referent g. Ivan Sancin, predsednik Kmetijske družbe za Slovenijo.

Dne 16. avgusta je prisostvoval prireditvam veliki župan mariborske oblasti g. dr. Otmar Pirkmajer kot zastopnik gospoda ministra poljoprivrede in voda, ki je sporočil odboru, da je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander blagovoliil odlikovati kolo z redom Sv. Save IV. stopnje, častni član kola g. Hinko Drvenik pa je odlikovan z redom Sv. Save V. stopnje.

Po končanih prireditvah je sledila razdelitev častnih daril. Razdelilo se je denarnih dobitkov Din. 40.000.

Ljudska veselica ob sodelovanje vojaške godbe na vrtu gostilne gospe Katike Rajh na Moti je dostojno zaključila slavje petdesetletnice obstoja kola. Stopamo v drugo polstoletje dela, požrtvovalnosti in vztrajnosti. V skupnem delu in slogi se pripravljamo za novo dobo, ki naj prinese sloviti ljutomerski kmetijski rejci kasačev še nadaljnjih uspehov in trofej!

Ljutomerska razstava konj.

Ob priliki proslave petdesetletnice (15. in 16. avgusta 1925) ljutomerskega dirkalnega društva, je priredilo konjerejsko društvo za mariborsko oblast s kolom jahača in vozača premovanje konj za ondotni okoliš, združeno s konjsko razstavo.

Pripravljalni odbor za to prireditve, na čelu predsednik g. Lovro Petovar in g. Rossmanit je popreje skrbno odbral v poštei prihajajoči materijal. Vsled kratkega časa, ki je bil temu odboru na razpolago, se ni mogel pregledati popreje materijal celega sreza, in uverjen sem, da je marsikaj dobrega ostalo še doma. Tudi razstavni prostor je bil omejen ter prikrojen le na gotovo število živali. Toda to, kar smo videli, je bilo najboljše med dobrim.

Predvedeni materijal je bil z malimi izjemami prvovrsten, tako da je spravlil ocenjevalce marsikedar pri razvrščevanju v zadrego. Premovanje samo na sebi pa nam je pokazalo sliko, kako naj bodo premovanja v obče. Konji so bili v dobri kondiciji, vestno negovani in očiščeni, istotako je bilo tudi kovanje. Ne tako kot marsikje drugod, ko predvede konjerejec svoje izgarano kljuse pred komisijo, ne da bi čutil potrebe ga popreje vsaj za silo očistiti in prekovati, marveč ga tako rekoč par minut popreje sname iz brazde.

Žal, da to premovanje vsled prostrane lege našega Ljutomera ni bilo dostopno zadostnemu številu slovenskih konjerejcev, da bi videli, kaj je premovanje, kake in kako opremljene živali naj prihajajo na nje. Kajti le od take prireditve si obetamo lahko haska in koristi za novce, ki jih trošimo vsako leto na premovanjih.

Razstavni prostor se iz tehničnih in finančnih razlogov ni mogel tako urediti, kakor bi človek želel. Hlevi so bili malo tesni, tako da nisi mogel dobiti skupnega pregleda čez ves razstavni materijal, ter si natančneje ogledati to ali ono žival. Tej hibi pa je odpomogel prireditveni odbor vsaj deloma s tem, da je popoldne po končani oceni, predvedel že ocenjene in najboljše živali vsake skupine zbranemu občinstvu.

Ocenjevanju (premoivanju) je prisostvoval tudi zastopnik ministrstva poljoprivrede i voda ter direktor konjogojstvenega zavoda za Hrvatsko in Slavonijo g. Steinhaus. V premoivalno

komisijo se je pritegnilo poleg običajnih sodnikov tudi gosp. Rossmanita in veterinarja g. M. Knafliča iz Ljubljane, čigar utise o celi prireditvi prinašamo na drugem mestu.

Razstavni material se je delil na dve veliki skupini in sicer I. v amerikske kasače, II. v obične toplokrvce (polkrvce). Vsaka teh skupin pa je obsegala zopet šest kategorij in sicer:

1. kobile z žrebeti,
2. starejše žrebetne kobile,
3. tri- in štiriletne žrebice,
4. dveletne žrebice,
5. enoletna žrebeta,
6. žrebci.

Poleg navedenih pa je razstavila »Zadruga za rejo žrebet« sedem glav broječo skupino.

Pregled in presojo razstavnega materiala je olajšal obiskovalcem razstave vestno in praktično sestavljen katalog, kar moram posebno omeniti in kar človek marsikje pogreša, iz katerega ni bil razviden le izreditelj in lastnik, marveč tudi poreklo (rod) vsakega konja.

Vsled omejenega prostora mi ni mogoče prinesiti ocene vseh razstavljenih konj, da-si bi to zaslužil sleherni izmed njih. Omejiti se moram le na prvake v vsaki skupini. V prvi skupini, to so kobile z žrebeti, je bila prva 9letna kobila »Danica«, mati drž. žrebca »Danka« in kobile »Buffe«, ter stara mati zmagovalke »Nadine«, last g. Marko Slaviča iz Ključarovec; druga je bila 7letna »Oliva«, last g. Alojza Razlaga iz Sitarovcev; tretja je bila 13letna »Liška«, last g. Antona Stuhca iz Logarovcev.

V drugi skupini (žrebetne kobile brez žrebet) je bila prva 11letna »Pina«, last g. M. Filipiča iz Starenovevasi, ki je dobila I. 1918. v lepotni tekmi na Dunaju drugo nagrado; druga pa je bila 9letna kobila »Vida«, ki jo je izredil g. Vekoslav Štibler iz Lokavcev in je sedaj v posesti g. Huberta Lukinana iz Maribora.

Med toplokrvnimi žrebetnimi kobilami pa je bila prva 9letna kobila »Nonia«, last ge. Marije Kosi iz Cvena.

V tretji skupini (tri- in štiriletne žrebice) je odnesla prvo nagrado 4letna polkrvna kobila »Fuksa« po čistokrvnem Afrikanusu, last g. Ivana Markoviča iz Sejanec. Druga pa je bila 4letna »Draga«, po drž. žrebcu Przedswitu iz matere po Cleargrithu, ki jo je izredil g. Franc Žitek iz Bučečevcev in je sedaj last g. Henrika Cimermana iz Ljutomer.

Med dveletnimi žrebicami je bila prva amerikanka »Slavica«, po žrebcu »Prinz Dillonu«, last g. Slavka Žnidariča iz Grap, druga pa »Hora«, po istem žrebcu kakor prejšnja, v posesti g. Franca Brumna iz Krapja.

V peti skupini (enoletna žrebeta) je bila prva nagrada priznana žrebci »Princa« po žrebcu »Prinz Dillonu«, last gospe Marije Makoter iz Krapja, druga pa žrebci »Nelka«, po zasebnem žrebcu »Sokolu«, last g. Alojza Slaviča iz Banovcev. Med polkrvnimi v tej skupini pa je bila najboljša žrebica »Črnka« po Przedswitu iz matere po Afrikanusu.

V šesti skupini (žrebci) je dobil prvo nagrado dveletni »Bluff«, last g. Franca Žiteka iz Bučečevcev, drugo pa enoletni »Ferdo« po žrebcu »Pozorju«, last g. M. Filipiča iz Starenovevasi.

V skupini, ki jo je razstavila »Zadruga za rejo žrebet« je bila najboljša dveletna žrebica »Lizika«, po »Bluffu«, iz matere po »Furioso«, last g. Jakoba Petovarja iz Bunčanov, za njo pa dveletna »Pridna«, po »Bluffu«, last g. Filipiča iz Starenovevasi. Med polkrvci te skupine je bila prva (dveletna) žrebica po »31 Gidranu«, last ge. Charlotte Varda iz Ljutomera.

Konjska razstava v Ljutomeru, ki je tvorila sestavni del cele prireditve ob proslavi 50letnice, je žela popolen uspeh in je tekmovala z ostalimi točkami programa, kakor konjsko dirko i. t. d., in bo v čast odboru, ki je požrtvovalno in skrbno zamislil celokupni razpored.

Upravnik drž. žrebčarne: Šlajpah.

Konjska razstava na ljubljanskem velesejmu 1925.

Drugič se je vršila v okvirju ljubljanskega velesejma razstava konj, združena letos z razstavo goveje živine, ter skupino solčavskih in jezerskih ovac.

Odveč b bilo na tem mestu pisati o pomenu te prireditve za povzdigo naše živinoreje in strokovno izobrazbo naših živinorejcev. Zelo ugodno vreme, spretno vodstvo in okusen aranžma so privabili poleg meščanov veliko podeželskega ljudstva.

Pičla denarna sredstva, s katerimi je prireditveni odbor razpolagal, niso dopuščala, da bi se plačeval prevoz živine po železnici iz oddaljenih krajev. Kljub temu pa sta bili zastopani naša št. Jernejska in Savinjska dolina in Gorenjska. Pretežna večina razstavljenih živali pa je bila iz bližnjih okrajev ljubljanske okolice in radi tega po večini mrzlokrvne pasme. Kar pa je bilo toplokrvcev so bili večji del last gospodov oficirjev ljubljanske posadke. Prignanih je bilo 116 konj med njimi 16 državnih žrebcev deloma iz državne žrebčarne Selo, deloma iz zasebne oskrbe. Obiskovalcem razstave je dajal pojasnila vestno sestavljen katalog, ki žal vsled ne-točnih prijav naših konjerejev, ki se le težko privadijo točnosti v podatkih gledé porekla (pokolenja) svojih živali, ni bil tako popoln kot bi bilo želeli.

To pot se razstavni material ni preje odbral in pregledal, marveč se je prepustilo to razsodnosti razstavljalcev samih.

Vsled tega je bilo prignanih tudi nekaj konj, ki niso spadali na razstavo in so kljub temu, da so bili maloštevilni, ostali material pa dober, motili celokupen utis, ki ga je zadobil človek pri celi prireditvi.

Ocenile in obdarile so se le plemenske živali, med tem ko so bili enoletniki in starejši gospodarski konji le razstavni objekti, kar marsikom izmed razstavljalcev očitno ni bilo znano.

V ocenjevalni komisiji je bil g. Franc Zupančič, predsednik konjerejskega društva za ljubljansko oblast, konjički podpukovnik Zajc, kot zastopnik Dravske divijske oblasti, gosp. Josip Turk, gerent stolnega mesta Ljubljane, g. Molj iz Vögeli in veterinar M. Knaflič.

Denarnih premij se je razdelilo 11.000 Din. Toplokrvnim konjem pa, ki so bili po večini, kakor že omenjeno last častnikov, so se pa priznale le častne diplome.

Celokupen utis cele razstave je bil tako iz konjerejskega, kot iz razstavnega vidika zadovoljiv, zakar dolgujemo prireditvenemu odboru in pa velesejmski upravi našo iskreno zahvalo. Če se je pokazal kak nedostatek ga je gotovo opazil tudi marljivi odbor, ter bo skušal istega prihodnjic odstraniti v prid in povzdigo gospodarsko in živinorejsko tako pomembne prireditve.

Želeti bi bilo, da prinese prihodnja številka našega glasila vsaj nekaj slik iz te razstave, ki so prav dobro uspele.

Upravnik drž. žrebčarne: Šlajpah.

Državna podkavska šola.

K obče koristnim in potrebnim zavodom se mora vseka kor šteti tudi državna podkavska šola. Od uspeha v teoretičnem znanju in praktičnem izvežbanju podkovskih pomočnikov, bodočih mojstrov, je zelo odvisno zdravje konjskih nog, oziroma kopit in posredno tudi zadovoljnost lastnikov konj.

Star pregovor pravi: »Konj ima samo jedno nogo«. Če je ta pokvarjena, je konj sploh neporabljiv. Kaj pomeni to za ljudi, ki si s konji kruh služijo, ni treba posebej omenjati.

Vstop v podkavsko šolo imajo predvsem kovaški pomočniki, ki so že najmanj dve leti delali pri podkovskih mojstrih in ki so v podkovskem delu, četudi ne popolnoma, pa vsaj že toliko izvežbani, da je mogoče z njimi vzdrževati na šoli za pouk potreben obrat. Konja dobro podkovati ni navadno rokodelstvo, temveč kolikor toliko umetnost, pri kateri mora podkovski kovač posamezne, zelo komplicirane dele kopita in njegov mehanizem natančno poznati, pa tudi dobro presoditi stojo in hojo konja, da ne trpi žival in lastnik radi napačnega podkovanja.

Tečaj traja šest mesecev. Ta doba je neobhodno potrebna, ker pri tem pouku ne gre samo za to, da se učencem predava in delo pokaže, temveč za to da pod nadzorstvom učitelja več mesecev delajo in, da to, česar jim na razumnosti — inteligenci — primanjkuje, s pridnostjo in vajo pri delu pridobijo in v spominu obdržijo.

Nekateri učenci vložijo ob vstopu v tečaj ali takoj na to prošnjo na ministrstvo poljoprivrede i voda za skrajšanje učne dobe ali pa vložijo za nje take prošnje občine, večinoma z razlogom, da jih one nujno rabijo. To pa ni v korist učenca, še manj pa v korist dežele, ker učenec, ki ni bil deležen popolnega, izdatnega pouka in si ni pridobil temeljite izvežbanosti v podkovstvu, ostane — če se mu skrajša učna doba na 3 mesece, ali celo še manj — če tudi dokonča skrajšani rok, običajno isti površnež, kot je bil poprej. Iz skušnje vemo, da 50% takih kovačev nikdar ne misli, kaj dela, temveč izvršuje svoje delo mehanično in pri tem seveda površno, v škodo kopit in lastnikov konj. Pa ne samo to! Skrajšanje učne dobe tudi zelo kvarno upliva na one učence, ki za skrajšanje niso prosili, ker se čutijo kljub svoji pridnosti zapostavljene.

Res je težko shajati pri današnji draginji s skromnimi sredstvi, ki jih imajo kovaški pomočniki. To pa že ne sme biti povod za skrajšanje učne dobe, ker se s tem zmanjšuje praktična izvežbanost podkovskih kovačev in šola ne more dosegati v zadostni meri svojega namena, da izvežba deželi dobrih podkovskih kovačev.

Občine naj bi torej v interesu podeželske konjereje ne pošiljale prošenj za skrajšanje učne dobe. Če žele, da dobijo res dobre podkovske kovače, naj jih podpirajo, oztroma naj določijo za res dobre in vestne kovače primerne premije, ki naj bi se razdeljevale ob priliki konjskih premovanj, onim kovačem, ki jih res zaslužijo.

Žalibog je pa dandanes še dosti takih kovačev, zlasti onih, ki so bili svoj čas (še pred svetovno vojno) pripuščeni k enodnevni skušnji in ki delajo tako brezvestno, zanikerno in površno, da bi se jim ne zgodila nikaka krivica, če bi se jim kovanje konj sploh prepovedalo. Dobro izšolani in izvežbani kovači so v prid deželi, pa tudi vojski, kateri bi zlasti v vojnem času veliko koristili.

—č.

Društvene in druge vesti.

Jubilejne slavnosti ljutomerskih konjerejev. Slavnostni dnevi so minuli z dokaj lepim moralnim uspehom. Enoglasna je bila sodba, da se kaj sličnega v celi naši prostrani državi prirediti ne da. Celoten odbor Kola jahača in vozača je opravil velikansko delo in zasluži obče priznanje — ne hodemo oseb naštevati — moramo pa posebej omeniti g. častnega predsednika tega kola Rosmanita, ki je imel telnično vodstvo in kateri je navzlic svoji oddaljenosti in precejšnji starosti (oprosti mi naj to konstatacijo), celo vrsto nedelj, zadnji teden pa vsaki dan, bil na dirkališču in nadzoroval vežbanje in vodil vse priprave. Njegova desna roka je bil pa naš neumorni g. Hinko Drvenik, kateremu gre isto priznanje. Vso to opravljeno delo zamore pa le tisti oceniti, kateri ga je videl od blizu, vspodbuda bi pa naj bila marsikateremu, kateri se rad dela za splošno obgiba.

Premovanje za celjski srez, izvzemši šentjurški okoliš, se je vršilo dne 3. avgusta v Žalcu. Pri ugodnem vremenu je bil predveden dokaj lep materijal. Konji so bili dobro negovani, sploh dobro držani ter dobro podkovani. Priganih je bilo 14 kobil z žrebeti, 9 tri- in štiriletnih žrebic, 17 dveletnih žrebic, 13 enoletnih žrebic in 6 žrebčkov. Razdelilo se je skupno 8145 Din. V I. skupini je dobila prvo darilo kobila po 144 Marquis g. Drča Jakoba, Gomilsko; v II. žrebici po Printempsu in po Grimmingu g. Martina Dreva, Drešinja vas; v III. žrebica po Balsamu Gregoru g. Franca Okorna, Škofja vas; v IV. pa žrebica po 132 Galea g. Ivana Resnika, Bukovžlak in v V. žrebec po Bogatinu g. Antona Kača, Boje. Za to premovanje nam je bila naklonjena od lokalnih faktorjev lepa vsota denarja in so dali: Okrajni zastop Celje 5000 Din, občina trg Žalec 250 Din, okrajni zastop Vransko 1500 Din, mesto Celje 250 Din. Od prvo imenovane vsote se je rezerviralo 750 Din za premovanje v Šmarju pri Jelšah za konje iz šentjurškega okoliša.

Premovanje za srez Šmarje pri Jelšah in šentjurški okoliš celjskega okraja se je vršilo dne 4. avgusta v Šmarju pri Jelšah. Je to mali konjerejski okoliš, moramo pa priznati, da v tem okolišu konjereja najlepše napreduje in da je najbolje konsolidirana. Ob lepem vremenu je bilo priganih 9 kobil z žrebeti, 13 tri- in štiriletnih žrebic, 16 dveletnih žrebic, 8 enoletnih žrebic in 1 žrebec. Razdelilo se je 5110 Din, od katerih so lep del lokalni faktorji prispevali in sicer okrajni zastop Celje 750 Din, okrajni zastop Šmarje pri Jelšah 1500 Din, Južnoštajerska hranilnica 500 Din ter Posojilnica Šmarje 200 Din. V I. skupini je dobila prvo darilo kobila po 132 Galea g. Franca Jezovška, Ponikva; v II. skupini triletna žrebica po 15 Salomonu g. Alojza Sivke, Sv. Vid; v III. skupini žrebica po 390 Sternu g. Ivana Vehovarja, Nezbiše; v IV. skupini žrebica po 122 Norbertu g. Antona Bračka, Brezje.

Premovanje plemenskih konjev po običajnih pogojih za sreze Murska Sobota in Dolnja Lendava se vrši v petek, dne 25. septembra t. l. z začetkom ob 8. uri na prostoru v bližini župne cerkve v Beltincih.

Razstava konjev, goved i. t. d. v pinzgavskem središču Zell am See. Za »Pinzgau« se je priredila v Zell am See velika razstava plemenskih konjev in goved ter drugih domačih proizvodov v Zell am See, katere se je poleg načelnika okrajnega zastopa v Ormožu g. Kuhariča in upravnika veleposestva Štajerske hranilnice g. Majcena udeležil tudi naš predsednik.

Razstava je bila za mednarodne obiskovalce pripravljena v bližini kolodvora, kjer so nas na 2 visokih mlajih pozdravile naše državne zastave. Razstava je bila prvovrstno prirejena in je bil ves material skozi poletje trikrat pregledan in še le potem pripuščen k razstavi, ko je odgovarjal. Razstaviti so se smeli le konji, ki so last članov zadruga in so vpisani v matičnih knjigah. Razstavljeno je bilo: 4 državni žrebci iz žrebčarne, 8 državnih žrebcev v privatni oskrbi, 4 privatni licencirani žrebci, 21 plemenskih kobil z žrebeti, 18 plemenskih zaskočenih kobil, 9 štiriletnih nezaskočenih kobil, 11 triletnih nezaskočenih kobil, 4 dveletni žrebci iz zadružnega pašnika, 2 dveletna žrebca privatna, 11 dveletnih žrebic, 22 enoletnih žrebcev, 9 enoletnih žrebic. Vsi so bili krasni ekzemplari noriške pasme. Marsikateri še tako oster nasprotnik te pasme bi sodil ob pogledu te razstave drugače. V razgovoru s konjerejci sem dognal, da sta tam dve struji, in to je ena, ki hoče če dalje bolj masivnega konja in druga, ki si nasprotno ne želi obilnega velikana, ampak trpežnega vsem zahtevam odgovarjajočega srednjega konja. Po mojem mnenju zadnja prevladuje. Marsikateri konjerejec bo zmajal z glavo, če bo čital, da je bila ta dragocena žival vse tri dni zunaj, brez strehe, le plemenski žrebci so bili pod streho, akoravno je vsak dan skoraj pol dneva deževalo. Nekateri so konje nakrmili na prostoru, drugi so jih pa spustili na za to pripravljen pašnik, da so se celo noč pasli. Zrnja ti konji ne poznajo, trebalo bi vse kupiti, zato pa kmet nima denarja, ker drugih dohodkov nima kot iz živinoreje. (Celi Pinzgau meri 263.095 ha, od tega pa le 12.887 ha ali 4.89% njiv.) Posebej pohvaliti moram vstrajnost in požrtvovalnost konjerejcev, ki so do 10 ur daleč prišli, vstrajali tam tri dni, akoravno so bila največja darila po našem denarju 800 D. Vsak konj je imel tudi na levem stegnu žig zadruga, nikdo se ne boji, da bi vsled tega konja ceneje prodal, ampak on je prepričan, da je ta žig priporočilo. Obisk od strani kmečkega prebivalstva kakor od mestjanov je bil navzlic neugodnemu vremenu ogromen, in skoraj vsak obiskovalec je na podlagi skrbno sestavljenega, 112 strani obsegajočega kataloga konja za konjem, govedo za govedom natančno razgledoval in kritiziral. Veliko vztrajnega dela bo treba, da bomo mi lahko pokazali tako dobro organizirano razstavo. L. P.

Lastnik in izdajatelj: Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast, Ivanjkovci. — Tisk Mariborske tiskarne d. d.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim, Maribor.

Medjimurski
težki vprežni konji,
razplodne koble,
konji za kočije

dobe se stalno in po najnižji ceni potom
Julio Hoffmanna v Čakovcu

Telefon 31

Belih

rjuhiz mo
čne tkani-
ne à 2 m
Din 360.-,
à 2 1/4 m
Din 400.-,

iz pristinega lanenega platna à 2 1/4 m Din 510 — razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE št. 4-3 Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni

na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500 — poštnine prosto. Trgovci engros cene.

KOMATI IN OPREME

za konje od navadne do najfinešje
vrste za lahko in težko vožnjo,
kakor tudi razne potrebščine:

DEŽNE PLAHTE

za konje in vozove, svetiljke za
kočije, bičevnike, brzde, kresal-
nike za noge. Dalje velika izbira
potnih kouvčkov, ročnih torbic,
listnic, nahrbtnikov, gamaš i. t. d.
Nagobčniki in ovratniki za pse

GONILNI JERMENI

za mlino in žage

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta št. 13 Slomškov trg št. 6

MARIBOR

VELETRGOVINA z ŽELEZNINO

PINTER & LENARD, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 32-34

Brzojavi: PINLEN MARIBOR — Telefon št. 282

Skladišča se nahajajo v
Mlinski ulici št. 2 in 12—14

NA DEBELO NA DROBNO